

Styrets beretning 2020

Sikrer grunnlag for å nå flere barn

SOS-barnebyer har som mål å kunne gi flere barn en trygg oppvekst med mulighet til å skape seg et godt voksenliv. Vi er til stede i 136 land og har et direkte omsorgsansvar for over xxx barn og ungdom. I tillegg bidrar organisasjonen til at nesten xxx barn kan vokse opp i sin biologiske familie takket være støtten som gis familier som lever i en svært vanskelig situasjon.

Vi tror på ressursene som finnes i alle barn. For å utløse dette potensialet, må de få en oppvekst med trygg omsorg og muligheten til utdanning slik at de kan bli ressurssterke voksne som kan bidra til samfunnet. Gjennom å arbeide langsiktig oppnår vi positive samfunnsendringer som bidrar til nødvendig og bærekraftig utvikling.

Organisasjonen i Norge har i 2020 vært gjennom en omstillingsprosess for å sikre effektiv drift for å bygge vår posisjon, få flere givere og styrke arbeidet internasjonalt. Koronapandemien fikk store konsekvenser for våre programmer rundt om i verden, innsamlingssituasjonen i Norge og ansatte som gikk rett fra omstillingsprosess til hjemmekontor. Det har vært et svært krevende år for alle med strenge smittevernsrestriksjoner. Til tross for dette har SOS-barnebyer Norge klart å tilpasse innsamlingsaktivitetene til de enhver tid gjeldende restriksjoner og sette en ny organisasjon som jobber mer effektivt og samordnet for verdens viktigste formål.

SOS-barnebyer Norge hadde i 2020 en samlet inntekt på 592 millioner kroner.

SOS-barnebyers programvirksomhet

SOS-barnebyers programmer internasjonalt

Det samlede bidraget fra SOS-barnebyer Norge til SOS-barnebyer internasjonalt utgjorde i 2020 438 millioner kroner, mot 450 millioner kroner i 2019. I tillegg til fadderbidragene, som går til SOS-barnebyers program over hele verden, har SOS-barnebyer Norge et spesielt finansieringsansvar for program i 11 hovedsamarbeidsland: Mosambik, Zimbabwe, Zambia, Malawi, Eswatini, Tanzania, Angola, Nigeria, Vietnam, Peru og Kosovo. De tidligere samarbeidslandene Filippinene, Ecuador, Colombia og Russland kunne finansiere egne programmer i 2020 takket være landenes egen innsamlingskapasitet.

Beskyttelse av barn

SOS-barnebyer fortsatte i 2020 sitt arbeid med å styrke forebyggingen og rapporteringsrutinene på saker som gjelder brudd på barns beskyttelse. SOS-barnebyers hovedoppgave er å ivareta hvert enkelt barn, og organisasjonen tar denne type saker svært alvorlig. SOS-barnebyer har retningslinjer, standarder og rutiner som skal sikre barna beskyttelse, og jobber kontinuerlig for å gi barn en trygg oppvekst og god omsorg. SOS-barnebyer Norge er en pådriver for at retningslinjer og beskyttelsesmekanismer skal følges.

Kapasitetsbygging globalt

SOS-barnebyer Norge har også i 2020 stått i spissen for å gjennomføre kapasitetskartlegginger av SOS-barnebyer sine seks internasjonale regionskontor for å sikre høy kvalitet nærmest mulig programmene. Grunnet koronapandemien har prosjektet blitt forsinket, men SOS-barnebyer Norge var aktivt deltagende i kartleggingene av regionskontoret for Latin-Amerika, gjennomført i første del av 2020.

Åpenhet om korrupsjon

SOS-barnebyer Norge offentliggjør alle saker om økonomisk mislighold i våre hovedsamarbeidsland som er avsluttet i foregående år. I 2020 ferdigbehandlet SOS-barnebyer en varslings sak fra Colombia om mulig underslag og nepotisme. Undersøkelsene avdekket underslag av gaver gitt organisasjonen, og regelverket er nå blitt innskjerpet. Undersøkelsene fant ingen hold i anklagene om nepotisme. Tre saker innmeldt i 2019 ble avsluttet i 2020; to av sakene gjaldt et program i Vietnam og en sak et program i Peru. Undersøkelsene i Vietnam påviste underslag av et mindre beløp. Den ansvarlige ble avskjediget, og krav om tilbakebetaling ble innfridd. Saken har ført til endrede rutiner rundt intern revisjon i SOS-Vietnam. Varslet i Peru gjaldt mulig underslag. Etterforskningen fant svakheter i interne rutiner, men ingen bevis for underslag. Også her ble de interne rutinene endret som følge av saken. I tillegg ble en sak innmeldt i 2018 fra Zimbabwe, avsluttet i 2020. En internrevisjon av de Norad-finansierte programmene i Zimbabwe avdekket bruk av midler på andre måter enn avtalt. En større ekstern revisjon ble gjennomført og basert på denne konkluderte Norad at det ikke ligger personlig vinning bak de økonomiske uregelmessighetene. Fordi det likevel var begått avtalebrudd, har SOS-barnebyer i Norge godtatt kravet om tilbakebetaling til Norad.

Nødhjelp

SOS-barnebyer Norge bevilget 8 millioner kroner til nødhjelpstiltak i 2020. I tillegg ble det utbetalt 3 millioner kroner fra tidligere års bevilgninger til nødhjelpsprogrammer i henholdsvis Bangladesh, Chad, Mosambik, og Burkina Faso. Totalt utbetalt fra nødhjelpsfondet i 2020 var 11 millioner kroner.

Psykisk helse for utvikling

SOS-barnebyer Norge jobber for å skape bevissthet om at psykisk helse er avgjørende for at barn skal få god omsorg. Foreldres psykiske helse betyr mye for barns ernæring, omsorg og tilgang til helse og utdanning. Derfor jobber SOS-barnebyer med foreldrenes psykiske helse gjennom veiledning, oppfølging og støtte for å hindre at barn mister omsorgen.

En tredjedel av verdens helsetap skyldes psykiske lidelser. Likevel går i underkant av 1 prosent av verdens helsebistandsmidler til psykisk helse. Dette ønsker SOS-barnebyer vise viktigheten av.

Vårt arbeid i Norge

Fire år etter at de første enslige mindreårige flyktingene flyttet inn i familiehjem, en bo- og omsorgsløsning utviklet av SOS-barnebyer i samarbeid med kommuner, publiserte NTNU i 2020 en ny rapport om erfaringene med modellen. Rapporten viser at modellen fungerer og skaper stabilitet og trygghet for ungdommene som bor her.

SAMMEN fikk tildelt ekstra midler for 2020. Syv av kommunene som har vært med i prosjektet fikk midler til å gjennomføre flere *SAMMEN*-grupper. Midler fra Gjensidigestiftelsen gav mulighet til å initiere en digital løsning for prosjektet.

I Drammen fikk *Under samme tak* sitt første fosterhjem for søsken. NTNU følger prosjektet, og målet er at modellen spres til flere kommuner i 2021.

Familiepartner, en forebyggende modell for å unngå omsorgsovertakelse, ble utviklet vinteren 2019-2020. I år har fokuset vært å sikre finansiering. Spennende nybrottsarbeid for å få på plass effektkontrakter er nå i innspurten, i samarbeid med Ferd, Eufori og Lillehammer kommune. Prosjektet er tildelt 9,4 millioner kroner til følgeforskning i samarbeid med OsloMet.

Lokalsamfunnsprosjektet *It takes a village* ble årets nye tilskudd til vårt programarbeid i Norge. Ved å forene de lokale kreftene til det beste for barna og familiene som strever, vil SOS-barnebyer styrke deres nettverk og øker sjansene for at enda flere barn får en god oppvekst. Oppstartsmøter ble holdt

i pilotkommunene Lillehammer og Skien. Barn og unges medvirkning blir en sentral del av prosjektet.

SOS-barnebyers innsamlingsvirksomhet

Samlede fadderinntekter for 2020 er 398 millioner kroner som er 1,9 prosent ned mot 2019.

Ved utgangen av året hadde SOS-barnebyer Norge 115 924 aktive fadderskap. Aksjonsinntekter var på 47,8 millioner kroner i 2020.

Totalt antall aktive givere er på 139 400 i 2020. SOS-barnebyer Norges totale innsamlede midler var i 2020 på 518 millioner kroner. SOS-barnebyer er fortsatt den organisasjonen i Norge som samler inn mest penger i privatmarkedet.

Samarbeid med næringsliv

Samarbeid med næringslivet er en viktig inntektskilde for organisasjonen. Dette området har merket konsekvensene av koronapandemien. SOS-barnebyer Norge har måttet tenkt nytt og har rettet vår strategiske tilnærming mot bransjer som har hatt positive resultater i 2020. Til tross for utfordrende forutsetninger har vi klart å aktivere og beholde våre langsiktige partnere som OBOS, Aktiv Eiendomsmegling, Mars Norge, IDÉ House of Brands og Espira barnehagene. I tillegg har vi sikret nye samarbeidsavtaler med strategiske partnere som Moelven Industrier, OPX, Handelshøyskolen BI og Clear Channel, og flere andre aktører. Et omfattende samarbeid med Heimstaden ble inngått helt på tampen av året, og det tegner seg til å bli det største noensinne for SOS-barnebyer. På næringslivsfeltet har vi jobbet tettere med de nordiske landene. Vi har iverksatt nye prosjekter i samarbeid med profilerte næringslivsledere, som "Digital Village", et initiativ som skal sikre digitalisering i programmene våre.

Samarbeid med organisasjoner

SOS-barnebyer Norge har et viktig samarbeid med mange organisasjoner i Norge. Fagforbundet støttet i 2020 barnebyen i Huambo, Angola med 8,5 millioner kroner. De har også finansiert Covid-19 programmer til alle de tre SOS-barnebyene i Angola med i overkant av 1 million kroner.

En annen mangeårig samarbeidspartner er Odd Fellow Ordenen med langt over 100 aktive loger og et stort engasjement for SOS-barnebyen i Ngabu i Malawi. Politiets Fellesforbund har siden 2014 støttet SOS-barnebyers arbeid for ungdom, de siste årene har de vært engasjert i Pristina, Kosovo.

Postkodelotteriet

Ved sist årsskifte passerte lotteriet 100 000 aktive lodd i trekning. For SOS-barnebyer Norge, som en av to formålsorganisasjoner, har dette vært et svært positivt samarbeid. For inntektsåret 2020 har Postkodelotteriet bidratt med 26 millioner kroner, midler som organisasjonen kan bruke til å støtte prosjekter hvor SOS-barnebyer Norge ikke har tilstrekkelig med øremerkede midler.

Støtte fra norske myndigheter

SOS-barnebyer Norge har mottatt støtte på til sammen 24,3 millioner kroner i offentlige tilskudd til internasjonale program, hvorav 1,3 millioner kroner fra Helse- og omsorgsdepartementet og resten fra Norad. I 2020 ble det inngått en ny femårig rammeavtale med Norad som finansierer programmer i Malawi og Zambia. Totalrammen på avtalen fra 2020-2024 er på 97,2 millioner kroner. Årlig tilskudd fra Norad var i 2020 på 19,4 millioner kroner. I tillegg har Norad bidratt med 3,6 til et toårig regionalt prosjekt som har som formål å belyse myndighetenes innsats innenfor barnevern i fire afrikanske land. Beløpet fra Helse- og omsorgsdepartementet i 2020 var på 1,3 millioner kroner til prosjektene Step Forward og Foster Families With Children With Disabilities, som gir barn med funksjonsnedsettelse en bedre hverdag i Russland.

Støtte fra andre

Grieg Foundation støttet SOS-barnebyer Norge med totalt 7 millioner kroner i 2020. Midlene gikk til implementering av familieprogrammet i Malawi og Zambia samt videreføring av likestillingsprogrammet og implementering av vår likestillingsstrategi.

Stiftelsen Signe Marie støttet SOS-barnebyer Norge med kr 1,6 millioner kroner i 2020. Prosjekter stiftelsen har bidratt til er familiestyrkingsprogrammet i Malawi, SOS-barnebyer sitt arbeid i forbindelse med flyktningkrisen i Hellas og SOS-barnebyer Colombia gjennom Impact Fund for Children.

SOS-barnebyer Norge inngikk i 2020 en samarbeidsavtale med GS Stiftelsen for årene 2020-2024. Avtalen har en samlet verdi på 5 millioner kroner. Prosjektene vi skal samarbeide om er i Laos og omfatter blant annet drift av barnebyen i Vientiane og utdanningsprosjekter samme sted.

Stiftelsen Balder bidro med 2 millioner kroner i 2020. SOS-barnebyer mottok også 2 million kroner fra en anonym giver til vårt arbeid.

Testamentariske gaver har siden 2011 vært et strategisk satsningsområde for SOS-barnebyer. Organisasjonen ønsker å få en større andel av testamentariske gaver i Norge og gjennom dette øke midler til våre programmer. For 2020 viser omsetningen 16,3 millioner kroner. Testamentariske gaver er en uforutsigbar inntektskilde som kan variere mye fra år til år.

Posisjon og synlighet

SOS-barnebyer Norge har en bred kontaktflate og når ut til et stort antall mennesker. Dette gir oss god mulighet til å synliggjøre formålet og arbeidet både i Norge og internasjonalt, og engasjere ulike målgrupper.

Gjennom 2020 hadde vi 680 medieoppslag, og vi nådde ut til flere mennesker enn året før. Facebook og Instagram er våre viktigste kanaler i sosiale medier. Over 110 000 følger oss på Facebook og 5400 på Instagram. Vi fortsetter å satse på sosiale medier og tilstedeværelse i disse kanalene.

Totalt hadde vi 412 000 brukere som besøkte nettsiden vår i 2020, dette er en økning på 34 prosent fra 2019. Vi har også økt antallet bidrag og rekrutterte faddere via nettsiden.

Ny strategi for SOS-barnebyers engasjementsarbeid

Høsten 2020 ble ny strategi for SOS-barnebyers engasjementsarbeid utarbeidet. Det innebærer blant annet at vi fremover i vårt arbeid med barnehager, skoler og frivillige vil dreie fokus bort fra innsamlingsaktiviteter og i større grad jobbe med holdnings- og påvirkningsarbeid og initiere tiltak som fører til at barn og familier i vår målgruppe får det bedre – både her hjemme og ute i verden.

Frivillighet i utvikling

Frivillige for SOS-barnebyer har lokallag i nesten alle landets fylker. Ungdom i alderen 12 – 26 er frivillige i UngSOS. Studentforeningen ved UIO er en nyetablering. Arbeid med å få opp en studentgruppe på OsloMet og i Bergen ble også startet. Vi fikk også på plass to nye ungSOS-grupper i henholdsvis Nannestad og på Lillestrøm. Siden koronapandemien satte en stopper for landskonferansen og andre større frivilligsamlinger, har vi hatt månedlige digitale inspirasjonssamlinger. En del lokale arrangement ble gjennomført. Frivillige bidrar i tillegg med viktig synlighet i ulike lokal- og regionalaviser. Valg til nytt Landsstyre ble gjennomført digitalt, og Maren Frogner Werner ble valgt til ny leder av Frivillige for SOS-barnebyer.

Stort engasjement blant barn og unge

Selv om pandemien begrenset aktivitetsmulighetene, la den ikke noen demper på engasjementet. Vi måtte omstille oss og engasjere digitalt med foredrag på Teams og via nyhetsbrev. Brannen i Morialeieren i Hellas førte til at flere skoler tok kontakt med ønske om å bidra. Skolejoggen gikk av stabelen på koronavenlig vis, med 83 deltakende skoler. Over 55 000 elever deltok på Omvendt Julekalender. Nytt barnehagemateriell ble sendt ut til over 250 barnehager.

SOS-barnebyers internasjonale rolle

SOS Children's Villages International er den internasjonale føderasjonen av SOS-organisasjoner i 136 land og territorier. Styreleder i SOS-barnebyer Norge, Erik Garaas, er ett av 22 medlemmer i det internasjonale senatet, som er SOS-barnebyers øverste organ. I tillegg er SOS-barnebyer Norges generalsekretær Sissel Aarak medlem i det internasjonale Management Council som er den internasjonale ledergruppen i SOS-barnebyer. SOS-barnebyer Norge deltar i en rekke internasjonale prosesser, både innenfor programutvikling og inntektsarbeid.

Styre og administrasjon

Per 31.12.20 var det totalt 54 faste heldtidsansatte, tre midlertidige ansatte, og åtte medarbeidere på deltid, inkludert seks medarbeidere tilknyttet vårt Telemarketing-team. SOS-barnebyer Norges administrative ledelse består av tre kvinner og en mann.

SOS-barnebyer jobber aktivt og målrettet for å være en mangfoldig arbeidsplass som legger vekt på å fremme likestilling og hindre diskriminering. Vi har stor overvekt av kvinner blant våre ansatte. Ved nyrekrutteringer er vi bevisste på å jevne ut kjønnsbalansen og å øke andelen medarbeidere med en annen etnisitet enn norsk. Vi har medarbeidere i alle aldersgrupper og er bevisst at mulighet for utvikling skal gis alle og forfremmelser skal gå til de som er best kvalifisert, uavhengig av kjønn, alder og etnisitet.

SOS-barnebyer Norge er tilsluttet avtalen om et inkluderende arbeidsliv, og vi er opptatt av å tilrettelegge for våre medarbeidere, uavhengig av hvilken livsfase de befinner seg i.

Sykefraværet har gått ned og var i 2020 på 2,1 prosent mot 3,8 prosent i 2019.

SOS-barnebyer er sertifisert som miljøbedrift av Stiftelsen Miljøfyrtårn, og driver ikke virksomhet som forurensar miljøet.

Styret i SOS-barnebyer Norge består av syv personer, fire menn og tre kvinner. Dag Opedal, Pål Nedregotten, Maren Frogner Werner og Jarle Evjen har gått inn som nye medlemmer etter Aagot Skjeldal, Nina Langfeldt og Ann Askim. Elisabeth Grieg og Ragnhild Dybdahl fortsetter i en ny periode. Tidligere styremedlem Erik Garaas har gått inn som ny styreleder etter Halvor Stenstadvold.

Økonomisk status og utsiktene framover

En sunn og stabil økonomi er en viktig bærebjelke for å kunne ivareta SOS-barnebyers programforpliktelser. På grunn av koronapandemien ble 2020 et utfordrende år for mange, også for SOS-barnebyer. Det var knyttet stor usikkerhet til hvor mye nedstengning av samfunnet, ustabil finansmarked og folks inntekter ville påvirke drift og gi tapte inntekter. Til tross for et krevende år har ikke inntektstapet blitt så stort som først fryktet. Totalt anskaffede midler for 2020 endte på 592 millioner kroner mot inntekter på 623 millioner kroner i 2019.

Fordi prosjekter ble satt på hold påvirket nedstengingen også drifts- og programkostnader både nasjonalt og internasjonalt. Kostnader til anskaffelse av midler utgjorde 66,8 millioner mot 99

millioner året før. Det lave forbruket resulterte dermed i en høy innsamlingsprosent på 87,1 prosent. Videre benyttet SOS-barnebyer 445,6 millioner til formålsaktiviteter som utgjorde 86,4 prosent av forbrukte midler. Administrasjonskostnadene, etter at felleskostnadene er fordelt, endte på 3,5 millioner kroner og ga en administrasjonsprosent på 0,7 prosent.

SOS-barnebyers verdipapirportefølje hadde en markedsverdi på 265,2 millioner kroner pr 31.12.2020, hvorav aksjer utgjorde kr 112,9 millioner kroner. Det var knyttet stor usikkerhet til investeringene i 2020 på grunn av pandemien og stor uro i finansmarkedet. Til tross for dette var resultatet på finansinntektene på 17 millioner kroner, mot 9,2 millioner kroner året før.

SOS-barnebyers midler skal forvaltes med en langsiktig investeringsstrategi og med fokus på bærekraftige investeringer. I tillegg skal investeringene være i henhold til våre etiske retningslinjer for kapitalforvaltning, og følger de samme retningslinjene som Statens pensjonsfond utland.

SOS-barnebyer hadde en likviditetssituasjon med til sammen 158,2 millioner kroner i bankinnskudd pr 31.12.2020. Dette er tilfredsstillende i forhold til behovet i den underliggende driften.

Aktivitetsresultatet i 2020 ble 76,1 millioner kroner, mot 31,6 millioner kroner i 2019.

Formålskapitalen var ved årets slutt 513,4 millioner kroner. Dette gjør at SOS-barnebyer er godt rustet til å møte usikkerhet knyttet til framtidige inntekter og våre forpliktelser.

Koronapandemien vil være fremtredende også i 2021. Fortsatt nedstenging av samfunnet og stopp av fadderrekruttering ute på gata vil påvirke fadderinntektene i 2021 og årene fremover. Lyspunktet er at SOS-barnebyer har inngått en stor og langsiktig partneravtale med Heimstaden som vil påvirke inntektene positivt.

Stiftelsen SOS-barnebyer

Styret har ikke kjennskap til inntrådte forhold som påvirker bedømmelsen av regnskapet for 2020. Regnskapet for 2020 er avgitt under forutsetning om fortsatt drift.

Styret anerkjenner at det har vært et krevende og ekstraordinært år for administrasjonen, og er både takknemlig og imponert over organisasjonens høye aktivitet, resultater og endringsvilje. Styret vil uttrykke en stor takk til alle frivillige og ansatte i SOS-barnebyer Norge for et år med solid innsats.

Oslo, 31. desember 2020 / Oslo, 17. mars 2021

Erik Garaas,
styreleder

Elisabeth Grieg,
styremedlem

Ragnhild Dybdahl,
styremedlem

Dag Opedal,
styremedlem

Pål Nedregotten,
styremedlem

Maren Frogner Werner,
styremedlem

Jarle Evjen,
styremedlem

Sissel Aarak,
generalsekretær